

Priprave za posredovanje v Orientu - Diplomati barantajo

Države iščejo kake poti, da se napravi konec vojni na Kitajskem. — Vsaka država previdna, da se ne prenegli. — Anglija namerava poklicati v spomin pogodbo deveterih velesil. — Konferenca bo naletela na velike ovire.

Zeneva, Švica. — Svetovne velesile se zavedajo nevarnosti, ki jo vsebuje sedanji konflikt med Kitajsko in Japonijo. Za ves ostali svet in zato se od raznih strani izražajo priporočila, naj bi se podvzela mednarodna posredovalna akcija, da se sovražnost ustavi.

Pri predpripravi za tak morebitni nastop pa so vse države do skrajnosti previdne, kajti vsaka se varuje, da se ne prenegli v toliko, da ne bo šla sama po konstanti v žerjavico. Predvsem Zed. države imajo glede tega bridke izkušnje. Ob prvem spopadu med Japonijo in Kitajsko, v letu 1932, ko je bil izvršen japonski vpad v Mandžurijo, se je tedanji državni tajnik Stimson vrgel na posredovalno delo in poslal Japonski protest, češ, da krši mednarodno pogodbo. Zanašal se je pri tem, da bo Anglija podvzela enaki korak, kar je tudi obljubila; nasprotno pa se je ob kritičnem trenutku Anglija stisnila v kot in tako je ostala Ameriška pri svojem protestu osamljena ter sije z njim tudi napopala nemalo sovražstvo Japonske.

Ni čudno zato, da so države točasno tako previdne, in gotovo ne bo nikakega nastopa proti Japonski prej, dokler se ne bo med svetovnimi velesilami dosegel tozadevni sporazum, katerega bodo države s podpisom potrdile.

Nastop proti Japonski, za katerega se izdeluje načrt, bi se izvršil izven delokroga Lige narodov. Evropske države pričakujejo, da bodo na ta način tem bolj sigurno lahko pritegnile tudi Zed. države. Anglija menda namerava pričeti akcijo, da se za korak vzame kot podlaga takozvane pogodbe deveterih držav. V tej pogodbi, ki je bila sklenjena v letu 1922, se zagovarja nedotakljivost kitajske zemlje in se določa, da se mora v slučaju, da bi bila Kitajska v nevarnosti, sklicati posveto vanje deveterih držav, ki so to pogodbo podpisale. Te države so: Anglija, Zed. država, Francija, Belgija, Italija, Nizozemska, Portugalska, kakor tudi Japonska in Kitajska.

Tudi, ako se skliče ta konferenca, bo morala pred kakim uspešnim izidom premagati več ovir. Prva med njimi je ta, da se je Japonska skoraj gotovo ne bo udeležila. Dalje je enako sigurno, da med ostalimi zborovalci ne bo vladalo soglasje, kajti njih politična načela so preveč različna; za vzgled naj služijo na pr. Francija in Italija. In končno, ako se pride tudi do kakega sklepa, je pa vprašanje, kaj naj se uporabi proti Japonski, da se zajezi

ROOSEVELT POTUJE

Prevozil bo celo Ameriko od vzhoda do zapada.

Predsednik Roosevelt je točasno na dolgem potovanju, ki ga bo vodilo preko celih Zed. držav, od vzhoda do zahoda. Med potjo bo napravil več postankov in na raznih krajih bo imel tudi govore. V četrtak se je vozil predsednik skozi Chicago in je imel na vlaku daljšo konferenco z mestnimi in državnimi predstavniki. Kakor trdijo njegovi nasprotniki, ima predsednik s potovanjem predvsem namen, da uvidi, v koliko mu je ljudstvo še ohranilo zvestobo po raznih homatijah tekom zadnjega zasedanja kongresa.

FEDERACIJA PROTI DEL. TAJNICI

Washington, D. C. — Del. federacija, ki ji načeluje Wm. Green, je javno pokazala svojo nenaklonjenost napram načelnici vladnega del. departamenta, Frances Perkins. V sredo je objavila seznam tistih oseb, ki jih je povabila, da nastopijo z govori na njeni konvenciji, ki se bo otvorila 4. oktobra v Denverju, toda ime del. tajnice ni med njimi. Zenska menda kaže, da ji je bolj pri srcu CIO kakor federacija, in Green pa je zdaj pokazal, kako je "jezen".

POMAKNITE URE NAZAJ!

Tisti kraji, v katerih je tekom poletja uveden takozvani poletni čas, bodo to nedeljo stopili zopet nazaj na navadni standard čas. Med temi je Chicago s številnimi okoljskimi mesti. Priporoča se vam, da to soboto zvečer, predno se odpravite k počitku, pomaknete kazalce na uri za eno uro nazaj. S tem bomo pridobili eno uro, za katero smo bili prikrajšani ob izpremibi spomladi.

NAGLA JEZA

Reed City, Mich. — Aretirana je bila preteklo sredo 17 letna Mrs. Ruth Corwin, ki se je omožila pred tremi tedni. Obdolžena je bila umora nad sedem let starim dečkom, Billy Lahnom. Mlada ženska je čin priznala in izpovedala, da je dečka ustrelila, ker je ta metal jabolka v njenega malega bratca.

SIRITE AMER. SLOVENCA

njena napadalna strast? Napovedati ji vojno? Težko, da bi katera navzočih držav pri volila v to. Verjetno je zato, da bodo vse skupaj le prazne diplomatske besede in da bo ostala Kitajska slej ko prej žrtev brutalne sile.

PROSLAVA JUGOSLOVANOV

Jugoslavlani v Chicagi bodo proslavili stoletnico mesta.

Chicago, Ill. — Jugoslovansko prebivalstvo v tukajšnjem mestu namerava to nedeljo, 26. sept., pokazati, da se ne zanima le za svoja ožja narodnostna vprašanja marveč, da se zaveda tudi, da tvori del velikega ameriškega naroda. Prispevati namerava namreč po svojih močeh, da se čim slovesneje proslavi 100 letnica, odkar je v mesto Chicago prejelo svoj mestni čarter. Po zgledu drugih narodnostnih skupin bodo tudi Jugoslavlani priredili v spomin te obletnice svojo proslavo, in sicer v Armory dvorani, 34. cesta in Wentworth. Na programu bodo razne parade, govori, med drugimi tudi našega slov. duhovnika, č. g. Vitala Vodučka, in pri zori na odru; od teh bo za Slovence gotovo najbolj zanimiva živja slika, ki bo predstavljala škofa Barago. Za to sliko bo prispel iz Clevelanda Mr. Jos. Grdina, da igra vlogo Barage.

Z JUNAŠKIM ČINOM REŠIL OČETA

New York, N. Y. — S skrajno nevarnostjo za lastno življenje je 19 letni Paul Kuchedge (Kučič?) rešil preteklo sredo svojega 42 letnega očeta pred grozečo smrtjo. Oče in sin sta čakala na vlak na neki postaji podzemne železnice, ko je očetu nenadoma postalo slabo ter je omahnil navzdol na progo. Prihajajoči vlak se je že slišal, toda sin je skočil za očetom in ga skušal dvigniti nazaj na platformo. Breme pa ni zmagal in tedaj je pričel mahati z rokami, da je s tem opozoril strojevodjo, katerega se je v resnici posrečilo, še pravočasno ustaviti vlak.

PROGLASITEV KOLUMBOVEGA PRAZNIKA

Washington, D.C. — Predsednik Roosevelt je zadnjo sredo izdal posebno proklamacijo, s katero je določil 12. oktobra kot Kolumbov dan. Obenem je pozval šole, cerkve in razne organizacije, naj obhajajo ta dan s primernimi prireditvami.

KRIŽEM SVETA

— Rim, Italija. — Mussolini je zadnjo sredo imenoval predsednikom kraljevske akademije patrijotičnega pesnika Gabr. d'Annunzio, s čimer je ta dobil mesto, izpraznjeno vsled Marconijeve smrti.

— Helsinkfors, Finska. — S sovjetskimi armadnim aeroplanom je prispelo zadnjo sredo iz Rusije nekaj sovjetskih častnikov, ki so zbežali iz domovine iz strahu pred preganjanjem. Sovjetske oblasti so naprosile Finsko, naj ubežnike vrne.

— Istanbul, Turčija. — Predsednik in diktator Turčije, Kemal Atatürk, se je na lep način iznebil svojega min. predsednika, namreč s tem, da mu je dal dolge "počitnice", in je na njegovo mesto začasno imenoval drugega moža.

KITAJSKI KOMUNISTI SE RAZPUSTILI

Nanking, Kitajska. — Kitajska komunistična organizacija, ki je s svojo armado vodila vojno proti centralni vladi skozi deset let, se je zadnjo sredo s posebno proklamacijo razpustila. Njen odbor je istočasno objavil, da bo njena armada postavljena na razpolago načelniku vlade, Čiang Kai-šeku, za vojno proti Japoncem in da bo organizacija prenehala s razširjanjem svojih komunističnih nauk ter s propagando za nasilno razlastitev zemlje.

POLITIČNO MEŠETARENJE

Večje države uganjajo med seboj kupčije na račun slabotnejših držav.

Zeneva, Švica. — Kakor je bilo že večkrat povdarjeno, se diplomati večjih evropskih držav pogajajo za pravice kake slabotnejše države, kadar je ta v nevarnosti, le v toliko, v kolikor upajo s tem pridobiti kaj za svojo lastno državo. V dokaz temu točasno lahko služijo Španija in Abesinija.

Abesinijo ste svoječasno z vsemi silami "branili" Anglija in Francija, in sicer samozato, ker ste se bali, da Mussolini ne pride do prevelike premoči. Ko pa je bila Abesinija končno zavzeta, se zdaj obotavljate, da bi jo priznali za italijansko last. To pa ne zato, ker uvidite krivico, marveč, da iz Mussolinija iztisnete čim največ, predno mu priznate to ugrabljeno državo.

Zdi se, da je Francija zdaj našla ugodni trenutek za to barantanje. Kakor se namreč govori, namerava Mussolini priznati Abesinijo, ako bo ta nasprotno opustila vse svoje interese v Španiji in odklopicala od tam svoje vojaštvo. Na ta način bo Francija "rešila" Španijo, namreč, da ne bo v njej fašizma, ki bi tvoril tako nevarnost Franciji sami. Nesebično delo!

SVINČNIK VZROK SMRTNE NESREČE

Chicago, Ill. — V bolnici je preteklo sredo umrla sedem let stara Marian Knip-pel, ki je podlegla nenavadni nesreči. S priostrenim svinčnikom v roki je padla, pri čemer se ji je svinčnik zasalil naravnost v srce.

Širite in priporočajte list "Amerikansk iSlovenec"!

Iz Jugoslavije

Nenavadna avtomobilska nezgoda blizu Maribora, kjer se je potniški avto nasadil na dolg tram. — Žalostna usoda starega samotarja blizu Limbarske gore. — Smrtna kosa. — Nasreče in nezgode.

Nesreča trgovca iz Selnice

Maribor, 4. sept. — Preteklo sredo popoldne je peljal po cesti iz mesta v smeri proti Teznu posestnik Franc Vogrinc z lesenimi tramovi na ložen voz. Tramovi so bili zelo dolgi, pa je bil voz zaradi tega precej neokreten. V bližini vodovoda ga je dohitel s svojim osebnim avtomobilom trgovec Karel Pahar iz Selnice ob Dravi, ki je sam šofiral. Poleg njega se je peljal Ignac Drozg. Ko je avto prispel v bližino voza, je poskušal Vogrinc spraviti voz še bolj na desni rob ceste. Ko pa so konji krenili s prvim delom voza proti desni, je zadnji del zamahnil z dolgim tramom proti sredini ceste. Usoda je hotela, da je v tem hipu pridrvel po cesti Paharjev avto, šofer ni mogel dovolj naglo kreniti na levo, pa se je avto dobesedno nasadil skozi zaščitno šipo pred šoferjem na najdaljši tram. Sreča v nesreči je bila, da sta se oba vozača v avtomobilu v zadnjem trenutku umaknila z glavami ter je udaril tram v sredino med njima. Pahar pa je kljub temu dobil zelo nevarne poškodbe na glavi in licu, do čim je Drozg le lažje poškodovan. Močno je havariral tudi avtomobil. Poklicani so bili takoj reševalci, ki so oba ranjenca prepeljali v bolnišnico. Drozgga so obvezali, pa se je lahko podal v domačo oskrbo, do čim so morali Paharja operirati.

Smrt starega samotarja

Moravče, 1. sept. — V Hrastniku, blizu Limbarske gore, se je naselil pred leti v leseni Brigeljevi koči neki Anton Poljanšek, upokojeni orožnik rojen 1. 1867 v Idriji in pristojen na Vrhniko. Mož je hotel preživeti stara leta v mirnem gorskem zatišju, kamor se je umaknil svetu, s katerim ni maral občeati. Vzlic svoji primerni pokojni ni je živel skromno in priprosto ter je odklanjal vsako postrežbo. Kakih tujih obiskov ni sprejemal. Sam si je kuhal in opravljal vsa druga, v gospodinjstvo spadajoča dela. Harmonika je bila čudaku še edina zabava. Pred dnevi pa so njeni glasovi kar nenadoma utihnili. Ker moža le ni bilo na spregled, so pričeli vaščani ugibati to in ono. Nihče pa se ga ni drznil motiti v njegovem samotarstvu. Lastnik koče, g. Vidic, ki je z nekaterimi sosedi le hotel dognati, kaj je z njegovim gostom, je našel vrata zaprta. Ko so jih odprli s silo, so našli starca mrtvega na tleh zraven postelje. Njegovo truplo je bilo skoro goło ter je že trohnelo. O neprijetni najdbi so bili obveščeni mo-

raški orožniki, ki so skupno z mrliškim oglednikom ugotovili, da je morala smrt nastopiti že pred kakim tednom in sicer zjutraj, čim je stavec vstal s postelje. Bržkone je omahnil zadet od kapi. Kako nasilstvo je izključeno, kar spričuje dejstvo, da se ni nihče dotaknil denarja katerega so našli precej v sobi.

Maček zažgal hišo

V nedeljo 5. septembra so barjanski gasilci hiteli v Črno vas, kjer je gorela hiša posestnika Jerneja Snoja. Gasilcem se je posrečilo da so ogenj pogasili, vendar je napravil do 40.000 Din škode. — Kakor se je ugotovilo je požar zanel domači maček, ki se je grel pod kotlom in se mu je vnelo krzno. Da si ublaži bolečine, je ves zdvijan zbežal na seno — in nekaj trenutkov potem je izbruhnil ogenj.

Kap med britjem

Iz Maribora poročajo, da je priljubljenega šoferja Alojzija Primca, zadela kap v trenutku, ko se je nameraval obriti.

Dve poškodbi

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan iz Štepanje vasi 39 letni postrežek Leopold Vrbin, katerega je nekdo precej močno sunil z nožem. — Prav tako je moral v bolnišnico 61 letni monter Jože Savine iz Novih Jarš, katerega je nekdo v prepiru z železnim drogrom udaril po glavi.

Nesreča

V tovarni Erlich v Mariboru je stroj zagrabil za roko 28 letnega ključavničarja Antona Fokleša in mu odrezal nekaj prstov, da so ga morali odpremiti v bolnico.

Nesrečen padec

V ljubljani je nesrečno padla s kolesa 30 letna šivilja Vlasta Kureš, ki je dobila pretres možganov in še druge nevarne poškodbe ter so jo odpravili v bolnico.

DENAR V STARI KRAJ

Voljamo po dnevnem kurzu. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za:	Din:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	£ 6.50	100
\$ 5.00	200	£ 12.25	200
\$ 7.20	300	£ 30.00	500
\$ 11.65	500	£ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	£ 112.50	2000
\$ 45.00	2000	£ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust.

Za izplačila v dolarjih:
a \$5. pošljite \$5.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00.
Dobivamo denar tudi iz starega kraja sem.

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cernak Rd., Chicago, Ill.

LJUDJE SE IZPREMINJAJO V — OPICE

Zdi se, da hočejo ljudje tudi na zunaj pokazati, kako jih vojna strast, ki danes preveva svet, izpreminja v živali. Gornja slika nas pač bolj spominja na opice kakor pa na ljudi. Vzeta je bila nedavno v Berlinu, ko je neki častnik dajal navodila šolski mladini, kako ravnati s plinskimi maskami. Nazijska vlada je odredila, da morajo biti vse osebe opremljene s temi maskami.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na razgledu

Ko so v illinojski zakonodaji debatirali glede raynana z kaznjenci, so se čuli vsi mogoči nasveti in priporočila, kako je treba lepše in bolj humanitarno ravnati z kaznjenci. Nato je pa vstal eden izmed zakonodajalcev in je dejal: "Ako bo država za udobnost kaznjencev tako vneto skrbela, kakor to poskuša, potem bodite zagotovljeni, da bodo naše jetnišnice imele čezdalje več gostov. V naših udobnih sanitarnih in dobro oskrbovanih jetnišnicah je življenje lepše, kakor pa je življenje povprečnega državljanja, ki je zunaj v svetu izpostavljen vsem mogočim nevarnostim ter mora plačevati davke od vsega, kar živi, le menda človeških misli pa zraka še niso obdavčili." — V tej izjavi bo precej resnice.

Naš sosed na Lawndale je pred nedolгим nekako očital, da se na katoliški strani preveč zanimamo za njih, to je za slovenske socialiste in svobodomiselce in je namignil, zakaj jih ne bi pustili v miru, da se "zveličajo" po svoje. — Kar se nas tiče bi g. Moleku prav radi ustregli. Ampak to kar on nam svetuje bi moral najprej nasvetovati samemu sebi, namreč da se ne bi g. Molek toliko zanimal za to, da bi katoliške rojake "zveličaval" s svojim načinom, kakor to dela z mladino z "Mladinskim listom".

Med podpisniki ustave Združenih držav pred 150 leti sta bila, kolikor se da dognati dva katoličana. Bila sta to Daniel Carroll iz države Maryland in Tomaž FitzSimons iz države Pennsylvania.

Rdeči organizator in vodja komunist Browder je, kakor se poroča, podal izjavo, da je popolnoma zadovoljen z vodstvom, zadovoljen s stališčem in sedanjim načinom, kakor se razvijajo razmere v CIO. Browder pravi: Razvoj CIO je razvil in poživljal zadnje leto tudi naše gibanje. Posebno zadovoljstvo je izjavil nad tem, da so se začeli oprijemati komunističnih idej tudi anglo-saksonski delavci in farmerji, med katere doslej komunizem ni mogel. Browder je tako veselo razpoložen, da bo baje poleg dnevnika "Daily Worker" skušal ustanoviti za komunistično stranico še dva dnevnika, enega v Chicagu in drugega v San Franciscu ter več tujezjeznih tednikov. Odkod je padlo zrnje, da je bilo mogoče tudi med Slovenci začeti z komunističnim tednikom bi morda znal pojasniti pittsburski "Naprej".

Kakor znano so prijatelji "španske demokracije" tako namreč nazivajo madridsko vlado in njih pristaše, zadnjih šest mesecev pridno zbirali denarne prispevke za španske levčarje. Ampak ti kolektorji prav mojstersko razpolagajo in gospodarijo s zbirkami za "špance". Po Ameriki že zbijajo šale z geslom: "Prijatelji Španije, oferažujejo svoje prijatelje v Ameriki." — Vse razne akcije so zbrale okrog četr milijona, tako se domneva. Preiskave pa kažejo, da so Španci prejeli komaj 23c. od vsakega dolarja, ki je prišel v ta namen. 34c. so porabili za publiciteto in uprave in kakih 43c. je še neporabljenih od vsakega dolarja. Za ta namen so darovali velikodušno tudi mnogi naši slovenski delavci, ki so idejno zvesto udani lawndalskim socialistom. Kakor zgleđa se ti "naprednjaki" niso pri akciji milijonskega fonda ničesar naučili. So res silno "napredni"!

Značilne besede je zapisal te dni list "Michigan Catholic": "Newyorški kardinal Hayes je te dni objavil posebno svarilo da naj bodo ameriški katoličani previdni, ko segajo in kupujejo razne knjige, ki pišejo o razmerah v Španiji. Baje 80% vseh raznih knjig in brošur o Španiji, so spravili v cirkulacijo komunisti. V teh lažejo in klevečajo proti cerkvi in katoličanom. Katoliške brošure in knjige pa zasmehujejo." — List na to dostavlja: "Ali bi mogla nastati taka situacija, če bi bili ameriški katoličani, ki jih je nad 20 milijonov v Ameriki, na straži čuječi? Komunistična stranka šteje komaj 100,000 udov v Združenih državah, pa je uspela, da je razširila 80% od vsega tiska o španskih razmerah. Dvajset milijonov katoličanov v

Združenih državah pa spi in dremlje. Tudi med slovenskimi katoličani ni nič bolje. Med tem ko Judež šviga in leta semintja, v našem taboru dremljemo in kimamo. Zavednost kje si?

Statistikarji so proračunali, da stane šolanje v osnovnih publičnih šolah povprečno za vsakega učenca okrog \$73.50 na leto. To plačajo davkoplačevalci, tudi katoličani, kljub temu, da veliko teh vzgaja svoje otroke v farnih katoliških šolah. Vsak katoliški oče, ki pošilja svojega otroka v farno katoliško šolo kar je njegova dolžnost, prihrani deželi letno \$73.50. In teh je več milijonov. Pa pravijo nasprotniki katoličanstva, da bi morali obdavčiti katoliške šole. Zakaj? Ali zato ker prihranijo milijone deželi vsako leto? Fanatizem je pač fanatizem, ki grize tudi roke, ki pomagajo.

KAJ PIŠE NAROČNIK IZ MICHIGANA

Harrietta, Mich.
Dela imamo tukaj na farmah se prav obilo in pričakujemo za to delo tudi povolnega pridelka, in kakor sedaj vse kaže, bo naše upanje doseženo. — Ne morem si kaj, da bi zopet ne omenil nekaj in sicer to, da so bili na moj zadnji dopis v Amerikanskem Slovincu z dne 10. avgusta, kar trije protidopisi v "Prosveti" in sicer je bil eden od L. Korošca in eden od Mrs. Knez, oba iz Detroita, Mich., in tretji pa od Franka Eržena iz Harriette, Mich. Na te dopise dam vsem kratek odgovor, kolikor mi bo pač mogoče. — Mr. L. K., v svojem dopisu jasno pišete svoje dolžnosti, ki vas vežejo do Mrs. K. Niste mogli drugače, podrgli ste se dolžnostim in okoliščinam pri pogrebu pokojnega očeta. Čast Vam, saj drugače ni bilo izhoda. — Mati pokopana po cerkvenih obredih, oče civilno, ker za očeta ni bilo dovoljeno. Razmere so različne času, pravila SNPJ. nejasna.

V odgovor Mrs. Knez. Vaše delovanje in vaša načela so bolj rdeča; kajete se kot sem vas jaz opisal. O kaki znanosti ni nobenega sledu. Ker ste bili poslanica onega društva, v katero je spadal pok. L. K., ste hoteli prisiliti onega rojaka J. G. v Cadillac, Mich., da mora preskrbeti častno stražo za umrlega in nosilce. On ne spada niti k SNPJ in nikoli ni spadal. Lahko si mislite, kako je mislil o vas. Drugo je pisal "Cadillac Evening News", da se bo vršil pogreb pokojnega iz protestantske cerkve M. E. Ko je prišel oni pridigar, da opravi svoje, je bil pogreb že končan. Dobro ste naredili! Naselbina bo ostala v zelo slabi luči. — Vaš proti dopis je istega tipa, kot vaše delovanje. Ako bi vi v ljubni in sobratstvu pokopavali svoje člane v vašem okviru z vašim rdečim obrednikom, bi s tem prihranili mnogo sitnosti. Kar se tiče o cvetlicah niste pisali imena

onega, pred katerim sem se jaz izrazil. Kar se tiče mojih sinov dobite odgovor. F. E., pišete o milovanju gorških Slovincov in Abesincev. Usmiljenja bi potrebovali pri rdeči vladi v Rusiji. En tisoč najbolj rdečih je že padlo. Kaj morejo pričakovati še oni beli? Muhasto je tam in če muhe prilete v rdečo jednoto, bo veliko otepanja, toda zelo malo usmiljenja. Pri vas, Mrs. K. ni iskati zadoščanja, ne pravične razsodbe. V življenju ste bila katoličanka s prepričanjem, da je to potrebno v življenju in po smrti. Zavrgli ste potem vse, razen Kristusa, češ, da je bil on socialista. Ko je bilo v Prosveti pisano o evoluciji, opustili ste še Kristusa, zadnje upe vere. Če je ona evolucija za vaše grlo in želodec, dober tek.

Še odgovor tretjemu protidopisniku F. Erženu. Pri najbolj volji, mi je težko odgovoriti in sicer za to, ker zadnji čas visiš na ograji dveh nasprotnih taborov. Ker nisi mogel dobiti nič primernega proti meni, si se zaletel proti mojim sinovom, brez dokazov, seveda. Moji sinovi so dobro vzgojeni. Hodili so h krščanskemu nauku in k sv. maši; ne pijejo opojnih pijač in ne govore proti Bogu in cerkvi. Poročeni so polnoletni in od doma so, ter jaz, za njihove napake nisem odgovoren. Zato je dolžnost staršev, da delujemo na to, da se take stvari popravijo. Jaz upam in delujem. Glede onih par mesecev zakona mojih sinov še nisem na jasnem in eden teh je poleg tega še pri vojaki že šesto leto, pripravljen žrtvovati svoje življenje za državo in svobodo, katero uživa ti, in jaz, in Mrs. K. — Nadalje. Zatajil si se, ko pišeš, da se nisi oni čas izrazil, da ni Boga. Pišeš, da jaz lažem, ne pomisliš pa na one, ki so bili takrat prisotni in ne kako mislijo o tebi. To ni bilo prvič v tvojem življenju. Takim besedam se nikdo, ki te pozna, ne čudi. Osupnjeni so pa bili pri grobu pok. L. K., katerega si izročal Bogu, ker kaj

takega od tebe niso pričakovali. Kaj si je neki mogla misliti ona rdeča Mrs. K? Če bi ona slutila kaj je v tvoji glavi, bi prav gotovo ne bil ti govornik. Nekateri so se izrazili, da s tvojimi živci nekaj ni prav; drugi so pripomnili, če si postal "duhovnik" ali kaj da je s teboj, če je morda oni dogodek napravil tolik preobrat nad teboj. Toda jaz ne morem tega verjeti, kot če bi te videl, da opravljaš krščanske dolžnosti s svojo soprogo in hčerjo vred. Torej Frank, zakaj višiš na ograji, s krinko v svoji glavi? — Svojo barvo pokaži in se ne skrivaj za hrbet laži.

Mark Badovinac,
naročnik Amer. Slovincu

PRIDI NA NAŠ JUGOSLOVANSKI DAN

Chicago, Ill.
Pripravljalni odbor ima veliko dela, da bo vse potrebno uredil za naš jugoslovanski dan 26. sept. v Armory Hall na 34. in Wenthworth Ave.

Bratje Hrvati in Srbi pričakujejo od svoje strani obilno udeležbo, tako imajo vse niti razpredene, da se bo vse kar je jugoslovanskega, ujele. Pravijo naši bratje, kjer le morejo: Slovenci to so ti pare. Ti najbolj znajo. Kadar je bilo kaj narodnostne pisano o evoluciji, opustili ste še Kristusa, zadnje upe vere. Če je ona evolucija za vaše grlo in želodec, dober tek.

Kakor vselej, treba bo tudi to nedeljo povedati po slovensko: Mi smo slovenske krvi in če hočemo, se lahko vedno postavimo.

Če hočemo. To je ravno. Za programske točke slovenske je že poskrbljeno. Treba nam pa je predvsem slovenskih obrazov med občinstvom. Vsem rojakom so namenjena ta pisma te dni.

Pridite v obilnem številu. Pri tej prireditvi ne gre toliko za vaš denar in osebnostni dobiček, gre bolj za stvar. Zaostati nečemo za drugimi, nočemo, da bi drugi s prsti kazali za nami: nočejo in ne morejo.

Prostora je dovolj v Armory dvorani. Da bi se le vsi Slovenci odzvali našemu pozivu. Kličemo, kličemo, kličemo. Zda se pokaži slovenska beseda, slovensko ime, slovenski jezik.

Po programu prosta zabava s plesom; na željo pa bodo posetniki postreženi z okusnim prigrizkom in poživljajočo pijačo.

Jos. Zihel
Jos. Kukman

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine

PISMO IZ ŠMIHELA PRI NOVEM MESTU

Dolenjsko, Jugoslavija

Dragi rojaki in rojakinje!

Dolžnost nas veže, da se od časa do časa oglasimo v "Amerikanskem Slovincu", saj ga mnogi čitate in bi radi kaj zvedeli o našem društvu in njega delovanju. Zanimajte se bržkone za gradnjo našega doma in se vprausujete, kako napreduje naša akcija. Zdi se Vam morda, da je že vse skupaj zaspalo in da so bili dosednji Vaši prispevki zaman.

Odgovarjamo Vam in Vam sporočamo, da še živimo, še delamo in še skrbimo, neumorno in vstrajno. Povemo Vam resnico: dom dolenjskih sirot še ne stoji, saj bodete tisti, ki poznate staro domovino in njene stiske pač vedeli, da ni mogoče postaviti v enem letu doma za sirote, ki naj služijo več stoletij.

Kot povsod, velja tudi za nas: kamen do kamna palača. Nima sicer namena zgraditi posodne palače, vendar je tudi za naš načrt potreben kamen do kamna, ki jih počasi in potrpežljivo zbiramo zaupajoč v božjo pomoč. Dobili smo novih sodelavcev, tako na pr. nam je došla kralj. banska uprava gospoda inženjerja Navinskega, ki je že izdelal načrt za bodoči dom sirot. Izredno je lep. Stavba sicer ne bo ob početku obsežna, služila bo takoj le za 20 do 25 sirot, a zidana bo tako, da se bo poslopije moglo dvigniti in sčasoma razširiti tudi v širino in dolžino, če bodo zahtevale potrebe. Načrt Vam morda kedaj pošljemo, da si ga ogledate. Zemljišče že imamo, a imamo tudi zanj dolga okoli din 250.000. Če bi nas ta ne oviral, bi mogli začeti zidati že letos v jeseni ali pa si takrat vsaj pripraviti stavbni material. Tako pa moramo sedaj še čakati in trkati na blaga srca doma in za morjem. Naše oblasti so nam opetovano obljubile denarno pomoč, vendar moramo čakati. Domovina ima druge velike potrebe: vodovod v Beli Krajini, ki bo nekaj ogromnega in bo zalagal z dobro pitno vodo najoddaljene kraje od Metlike do Žužemberka in še naprej; elektrifikacija Dolenjske je že v polnem razmahu, treba je nujno povečati oziroma zgraditi novo bolnišnico v Ljubljani, zvezati z železnico in avto-cesto Slovenijo z morjem in še mnogo drugih nujnih javnih potreb imamo, toda mislimo, da klic zapuščenih in bednih otrok — sirot ne sme ostati klic vpijočega v puščavi, saj njih potrebe niso — manj, ampak še bolj nujne in neodložljive.

Prepričane smo, dragi rojaki in rojakinje, da je med Vami mnogo čutečih in plemenitih duš, ki žele neopaženo nuditi sirotam pomoč, ko bi le vedele, kje in kako naj se jim pomaga. Rade bi prispevale z denarjem zavedajoč se pomena, ki jih ima tak dar v božjih očeh.

Vsem tem se toplo priporoča naše: Združenje bivših učenk šmihelskega zavoda za zgradbo sirotišnice v Novem mestu in pošilja njim kakor tudi bivšim součenkam in vsem ostalim rojakom v daljnji tujini iskrene vdane pozdrave, dobrotnikom pa kličie "Bog plačaj!"

Justina Lovrencičeva
t. č. p. preds.

Prepričane smo, dragi rojaki in rojakinje, da je med Vami mnogo čutečih in plemenitih duš, ki žele neopaženo nuditi sirotam pomoč, ko bi le vedele, kje in kako naj se jim pomaga. Rade bi prispevale z denarjem zavedajoč se pomena, ki jih ima tak dar v božjih očeh.

Vsem tem se toplo priporoča naše: Združenje bivših učenk šmihelskega zavoda za zgradbo sirotišnice v Novem mestu in pošilja njim kakor tudi bivšim součenkam in vsem ostalim rojakom v daljnji tujini iskrene vdane pozdrave, dobrotnikom pa kličie "Bog plačaj!"

Justina Lovrencičeva
t. č. p. preds.

Prepričane smo, dragi rojaki in rojakinje, da je med Vami mnogo čutečih in plemenitih duš, ki žele neopaženo nuditi sirotam pomoč, ko bi le vedele, kje in kako naj se jim pomaga. Rade bi prispevale z denarjem zavedajoč se pomena, ki jih ima tak dar v božjih očeh.

Vsem tem se toplo priporoča naše: Združenje bivših učenk šmihelskega zavoda za zgradbo sirotišnice v Novem mestu in pošilja njim kakor tudi bivšim součenkam in vsem ostalim rojakom v daljnji tujini iskrene vdane pozdrave, dobrotnikom pa kličie "Bog plačaj!"

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Avtomobilska nesreča
Milwaukee, Wis. — Pred kratkim je tukajšnji rojak 21 letni Daniel Bregant ki stanuje v West Allisu, podrl na tla nekoga že starejšega človeka, ki je pa k sreči dobil le lahke poškodbe. Ko je potem Bregant vozil naprej, je na nesrečo pogasil luči na svojem avtomobilu in vozil naprej proti Burlington, Wis. Na nekem ovinku je z avtom tresel v neko drevo s tako silo, da je pri tem dobil hude poškodbe, katerim je v bolnišnici nekaj ur za tem podlegel.

Obisk iz severa
So. Chicago, Ill. — Zadnji petek 17. sept. sta se mudila tukaj Mr. in Mrs. Merlak iz Greenwood, Wis., ki sta se ustavila pri Mr. John Makovcu na Ave. M. — Mrs. Merlak je sestra Mr. Makovca.

Smrt rojaka v Canadi
Noranda, Que., Canada. — Tukajšnji rojak Ivan Snaj, se je podrgel operaciji na slepiču, katero je srečno preстал. Nastopile so pa komplikacije, katerim je šest dan po operaciji podlegel. Doma je bil iz Ljubljane in je prišel v Canado pred 9. leti.

"Believe it or not"
Chicago, Ill. — V tukajšnjem mestnem dnevniku "Herald and Examiner" je objavil znani Ripley v svojem kotičku "Believe it or not" pretekli terek tudi sliko mladega fanta, Ray Ted Lewis, ki igra istočasno na tri klarinete. Ta mladenič je naše gore list, ali pravilno Rajmund Kogovšek iz Pueblo, Colo., sin slovenskih staršev, ki v resnici igra obenem omenjena tri godala in mu to ne dela posebnih težav.

Smrtna kosa
V Hudson, O., je umrl Anton Kikelj, že star naseljenec, ki je bil rojen v Sadiniji vasi, fara Žužemberk. Zapušča soprogo, enega sina in dve hčeri.

V Schumacher, Ont., Canada, je umrl Anton Hribar, v starosti okoli 30 let. Doma je bil nekje od Cerknice na Notranjskem. V Canadi je bival okoli 17 let.

kom v daljnji tujini iskrene vdane pozdrave, dobrotnikom pa kličie "Bog plačaj!"

Justina Lovrencičeva
t. č. p. preds.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

TARZAN IN LEOPARSKI LJUDJE

(109)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

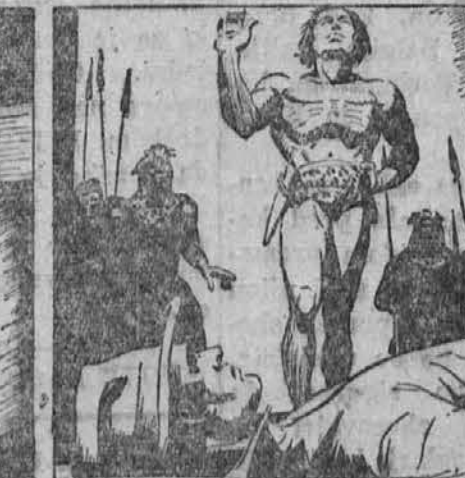
"Walter, ki je ležal na tleh in katerega so držali štirje močni divjaki, je že videl, kako so pristopile grde duhovnice okoli njega, vsaka z debelim, lesenim batom v roki, katerega so dvigale nad njim. Kot v nekaki omotičnosti je vse to gledal in v duhu občutil bolečine, čeprav še ni padlo po njem.

Duhovnice so namreč z dvignjenimi bati čakale povelja, da vse naskrat udarijo po žrtvi, ki je v grozo gledala vse to. "Udarite! Udarite!" je kričal krvičevši Sobito. Tedaj se je oglasilo pod obloki templja in se strahotno razlegalo okoli: "Sobito! Sobito! Jaz sem duh Muzimo, ki sem prišel po tebi!"

V tem trenutku, ko je strašen glas odmeval po obširnem templju boga Leoparda, je s silno naglico plesal Tarzan po stebri v globino, kajti mirno mu je, da bi prišel doli poprej, kot bi duhovnice začele nad bednim belim človekom svoje strašno opravilo. Na vrhu je pa čepela mala opica Nkima.

Nenavaden krič je silno prestrašil vse divjake, ki so bili zbrani ob nearečni žrtvi, še bolj pa so se prestrašili, ko so naskrat zagledali pred seboj skoro nagega belega človeka. Nič manj začuden pa ni bil Walter, ki je nepremično zrl v Tarzana, kot v odredujočo prikazen, ki prihaja z drugega sveta.

BOLJŠA STANOVANJA POTOM FEDERALNE VLADE

Federalni stanovanjski zakon, t. zv. Wagner Housing Bill, je bil podpisan od predsednika Zdr. držav. Mnogo ljudi smatra ta zakon za najpomembnejši čin prvega zasedanja 75. Kongresa. Z istim je bil storjen začetni korak, da se izbežijo revnih, zastarelih in prenatrpanih kvartirjev (slums) v ameriških mestih.

Ta stanovanjski zakon sicer ne določa, da bo federalna vlada sama zgradila moderne stanovanjske hiše oziroma porušila stare. Gradnja hiš in izčiščenje "slumov" bo stvar državnih organizacij. Novi zakon pa pooblašča federalno vlado, da pomaga tem državnim oblastim s tem, da jim tekom teh prihodnjih treh let daje posojila oziroma nepovračljive prispevke (grants) do največje skupne svote 525 milijonov dolarjev. Posamezne države bodo bržkone prispevale dodatne zneske za ta hišni program. Povrh tega vodilni krogi toliko v industriji, kolikor med delavstvom so mnenja, da bodo ti javni izdatki dali povod k razvoju velikanskega privatnega gradbenega programa, da se naštara primanjkljaj dobrih stanovanj.

Po tem federalnem zakonu se v Interior Departmentu ustanovi federalna stanovanjska oblast U. E. Housing Authority. Tej na čelu bo Housing Administrator, ki ga Predsednik imenuje. Ta federalna stanovanjska oblast je pooblaščenca dovoliti posojila državnim stanovanjskim organizacijam do višine, ki odgovarja 90 odstotkom gradbenih stroškov. V drugih slučajih sme oblast dovoliti nepovračljiv prispevek, odgovarjajoč 25 odstotkom gradbenih stroškov pod pogojem, da lokalna stanovanjska oblast prispeva vsaj nadaljnjih 20 odstotkov; v takem slučaju federalna stanovanjska oblast zagotavlja kredite za ostanek. Poleg tega sme federalna vlada dovoliti iz relinifnih skladov znesek, ki naj bo enak 15 odstotkom stroškov za delavske mezde.

V zagotovilo, da bo stanovanjski program, ki se vrši pod okriljem federalne vlade, zares okoliščin, ki ga najbolj potrebujejo, se prispevki oziroma posojila morejo dobivati le ob gotovih pogojih. Lokalne stanovanjske organizacije se morajo obvezati, da istočasno z gradnjo novih stanovanjskih hiš bodo

podirale obstoječe "slume". Nadalje, zakon omejuje višino izdatkov za vsako stanovanjsko enoto, ki se zgradi s federalno pomočjo. V mestih, ki imajo manj kot 500.000 prebivalcev, povprečni gradbeni stroški za vsako družinsko stanovanje ne smejo presegati \$4.000, v večjih mestih pa \$5.000.

Ljudje, za katere naj se zgradijo te stanovanjske hiše, so — po namenih zakona — one družine, katerih čisti dohodek ne presega peterokratnega zneska najemnine oziroma šesterokratnega zneska v slučaju, vsebujejo tri ali več nedoletnih otrok, ki so gmotno odvisni.

Inozemci niso bili izključeni iz dobrot stanovanjskega zakona. — Tekom debate o stanovanjskem zakonu je kongresnik Case iz South Dakote stavil spreminjalni predlog, ki bi omejeval dobrote stanovanjskega zakona le na družine ameriških državljanov. Ta predlog je bil sprejet takorekoč brez debate ob glasovanju 76 za in 64 proti. Foreign Language Information Service je takoj brzojavno protestiral proti taki diskriminaciji. Kot je ta organizacija poudarila, so bili priseljenci glavne žrtve mestnih "slumov" in niti nikakega zdravega razloga, zakaj bi se inozemci izključili iz koristi te akcije, ki se izvaja za splošno socialno dobro. Uspeh te intervencije je bil, da je konferenca obeh zbornic kongresa odpravila to omejitev.

Moderne hiše za one, ki slabo stanujejo. — Predsednik Roosevelt je nedavno poudaril, da tretina Amerikancev živi v slabih stanovanjih. To resnico potrjujejo vse preiskave o slabih stanovanjskih predelih ameriških mest. Samo mesto New York ima še vedno 290.000 sob brez oken v zunanje ozračje. V Chicagu se najhujša stanovanja nahajajo okoli mestnega središča (Loop), pa blizu klavnice in jeklarn. Mesta Boston, Philadelphia, St. Louis in San Francisco imajo "slums".

Stanovanjski zakon je naperjen proti tem mestnim polupodrtijem, ki tvorijo pravo socialno zlo. Program modernih in cenih stanovanj utegne vzpodbuditi vso industrijo. V gradbeni industriji mnogo tisočin delavcev bo zaposlenih, kar je tem bolj važno, ker je ta osnovna industrija najbolj občutljiva posledice depresije. FLIS.

ZA NAŠE GOSPODINJE

IMAS DOMA KAJ MEDU?

Jesen je nastopila, za njo pa pride neizogibna zima, v kateri če se še tako varuješ, skoro ne moreš uiti raznim prehladom in nepravilnostim, ki ti bodo mnogokrat povzročale slabo voljo in te spravljale iz ravnotežja, zato je dobro da pogledaš v kuhinjsko shrambo, če imaš doma kaj medu, pristnega medu namreč, ne kake potvorbe, ki si ga preskrbiš samo le od zanesljivega čebelarja. Zato pazno preberi, kaj piše zdravnik dr. Amal v strokovnem tedniku:

Imaš kaj medu? Ako ne, si ga takoj preskrbi, ker je najgostejši proizvodalec potu (znoj). Ako prideš v zimskem času z mraza s težko glavo in te spreletava po hrbtu kurja koža, če te že po grlu in se ti zapira nos, tedaj lezi v posteljo, daj si pri nese toplote vode, v kateri boš stopil nekoliko medu. To tekočino pij po požirkih. Kmalu se boš začel močno potiti. Potenje bo gotovo premagalo vse te predznake močnega prehlada.

Med je tudi najboljše sredstvo za pospeševanje delovanja obisti. Ako ti postajajo obisti z leti premalo delavne, zavijaj med in obisti bodo delovale polno.

Med je največji proizvodalec telesne moči, ker krepi čudovito mišičje. En hektogram mesa

proizvaja 8 kalorij, a en hektogram medu 30 kalorij.

Med je slednjič najgostejše sredstvo za podaljšanje življenja. To so že učili grški modrijan Pitagoras, pesnik Vigril, slavni Montegazza in dr. To vedo tudi izpraševanja ljudi vsi zdravniki.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Jetrna pasta

Tricetrt funta bolj mastnega svinjskega mesa, pol funta svinjskih jetr, eno čebulo, ¼ funta slanina, malo zelenega peteršilja, strok česna in eno v mleko namočeno in otisnjeno žemljo skupaj zmelji (dvakrat) na strojčku. Potem dodaj malo dišave, čašico konjaka ali ruma, ¼ funta na drobne kocke narezane slanina in vse skupaj dobro zmešaj in osoli. Kozo obloži s tanko narezano slanino in naloži noter zmes, razvnavaj in še po vrhu obloži s slanino. Postavi kozo v krop (koza mora biti precej večja in imeti mora točno pokrovko, da para ne bo uhajala), vse skupaj pa postavi v pečico, kjer naj se tako v kropu pasta kuha eno uro. Pazi pa, da bo v kozo vedno dovolj vode, sicer se pasta začne pečti, namesto da se kuha. Ko je pasta kuhana, jo vzemi iz pečice, postavi na mizo in naj se počasi

shladi. Drugi dan podrži kozo pet sekund v kropu, nato hitro zvrni na krožnik. Pasteto razreži, lepo zloži na krožnik, okraši jo še z žolco in daj s solato na mizo.

Telečji zrezki

Telečje meso (stegno) zreži na zrezke, jih potolci, osoli in po eni plati povaljaj v moki, ter jih na vroči masti hitro po obeh platih opeci. Opečene zrezke zloži na topel krožnik in pokrite postavi na toplo. V sok pa zamešaj žličko moke, ki si jo v malo mleka dobro zmešala, dodaj še od pol limone drobno sesekljano lupinico, žličko sesekljanih kaper in pol pajnta kisle smetane. Vse skupaj dobro zmešaj, in ko prevre, noter zloži zrezke, ki naj počasi vro, da postanejo mehki. Če je sok zelo gost, ga še malo zalij z vodo ali juho. Nazadnje primešaj še žličico sirovega masla, po potrebi še osoli. Daš z dušenim rižem, žličniki ali makaroni na mizo.

Kavne prestice

Na desko stresi ¼ funta moke, 2 unci sirovega masla, tri žlice mleka, rumenjaki, malo soli in sladkorja in pripravljene že vzhajane kvasec. Vse skupaj dobro zmesi. Iz testa oblikuj dolg svalk, ga zreži na koščke, za oreh velike, ki jih spet tanko svalkaj in oblikuj majhne prestice. Prestice položi na pomazano pekačo, pokrij in postavi na toplo, da vzhajajo. Vzhajane posuši z raztepenim jajcem, posuši z zmelitimi orehi in s sladkorno sipo ter jih speci.

PRAKTIČNI NASVETI

Če imaš suho kožo na glavi, tedaj si jo nadgrni z mandeljnovim oljem. Če imaš pa veliko prhljaja, si nadgrni kožo s kakšno tinkturo za lase, ki jo dobiš v drogeriji ali lekarni.

Volnene obleke, jopice in drugo, kadar jih pereš, dodaj zadnji vodi, v kateri izpiras, malo kisa, da poživiš barvo.

Gumijaste predmete, kakor cevi za brizganje vode in slično, namoči v glicerinu, pa bodo ostali mehki in trpežnejši.

ZDRAVSTVO

KATAR, ŽELODČNA OTEKLINA IN RAK

Najčestša želodčna bolezen je pač katar, vnetje želodčne sluznice. Obolenja sluznice izločuje v skladu z velikostjo in stopnjo vnetja preveč ali premalo želodčne kisline. Vzrok takšnih obolenj je večinoma nesmotna prehrana, prenapolnitev želodca z jedjo in pijačo, uživanje pokvarjenih jedi, nezadostno žvečenje, preveč začimb, raba nekaterih medikamentov itd. Želodčni katar se javlja s pritiskom na želodec, v izpahavanjem, zgago, včasih tudi z bluvanjem. Iste pojave pa opazujemo tudi pri drugih želodčnih boleznih in tedaj,

MOHAMEDANSKI POTENTAT Z ŽENO

Aga Khan, ki ima v duhovnem oziru kontrolo na 100 milijoni mohamedancev, ko je nedavno nastopil v Londonu s svojo ženo v svečanostni obleki. Njegova žena je Francozinja, z katero se je poročil v letu 1929.

RUSKO VOJAŠTVO NA VEŽBI

Slika je bila vzeta v Sibiriji ob Mandžukuo meji in kaže rusko strojnico, namenjeno proti letalom. Še vedno je negotovo, ali se bo tudi Rusija zapletla v sedanji kitajsko-japonski konflikt.

kadar je želodec zavoljo obolenja drugih organov razdražen. Zato želodčnega katarja še pred nekoliko leti niso pravilno presojali. Smatrali so ga za živčno želodčno obolenje. Danes pa vemo, da čisto živčnih želodčnih bolezni sploh ni, poznamo samo živčne vplive na bolezn.

Ena izmed želodčnih bolezni, ki se jih najbolj boje, je želodčna oteklina, ki jo povzroča jedka želodčna kislina. Površina zdrave želodčne sluznice je za želodčni sok neobčutljiva, dočim to ne velja za vse ostale sluznice, tudi ne za sluznico sosednjega požiralnika in dvanajstnika. Če pa izgubi kakšno mesto želodčne sluznice iz tega ali onega razloga svojo neobčutljivost za kislino, jo ta začne razjedati in nastane bolj ali manj globoka rana, želodčna oteklina. Isto se lahko zgodi v sosednem dvanajstniku, katerega sluznica je sicer za kislino občutljiva, pa ji ta normalno ne more škodovati, ker se razredči v soku dvanajstnika, čim prestopi želodec. V primerih preobilne želodčne kisline pa se kislina tu ne more paralizirati in nastanejo oteklina v dvanajstniku.

Pri želodčnih oteklinah nastane zavoljo razjedanja kakšne žile lahko želodčno krvavenje. A tudi zavoljo drugih želodčnih bolezni, kakor zavoljo želodčnega raka, nastopijo lahko krvavljenja. Želodčni rak se tvori iz še neznanih vzrokov na dnu želodčne sluznice, ki jo je spremeni kronični želodčni katar. Želodčne oteklina se le redko spreminijo v raka, še bolj poredko pa oteklina dvanajstnika. V najsprotju s tistimi, ki bolujejo za

oteklinami, bolniki z rakom običajno ne tožijo o bolečinah. Težave so podobne kakor pri želodčnem katarju: breztečnost, vzpehavanje, pritisk na želodec. Te težave so razmeroma neznatne in v začetku obolenja jih pogosto sploh ni, tako da poišče pacient zdravnika čisto šele tedaj, ko je bolezen že napredovala. A tudi v primerih, da se bolezen ugotovi zgodaj, je bolnika le redkokdaj rešiti.

Precej redko obolenje je to, da se želodec ne more izprazniti. Vzrok je večinoma v tem, da je brazgotina kakšne oteklina stisnila želodčni izhod. Bolniki čutijo, kako jim jed ostaja mnogo ur v želodcu in bljuvajo. Velike množine tekočine ter ostankov jedi. Podobne simptome povzročajo polenitev želodca, ki se pojavlja posebno pri previtkih, mršavih in omršenih osebah.

Pri zdravljenju želodčnih bolezni je važna posebna dieta. V splošnem je dajati bolnikom le hitro izločljive in ne hudo pripravljene jedi. Posebno pri želodčnih oteklinah se je treba vzdržati dražljivih jedi, ki ustvarjajo kislino, kajti baš ta kislina povzroča vendar bolezen in zdravljenje. Najučinkovitejši lek za želodčni katar in oteklina so snovi, ki kislino nevtralizirajo in ki jih je dajati posebno v primeru oteklina v kratkih presledkih v velikih množinah. Operativno zdravljenje želodčne oteklina odstranjuje toliko želodca, da se odpravi izločevanje kisline. Za želodčni rak je edini lek pravočasna operacija, a tudi ta večinoma ne zaleže mnogo. Pri ovirah izpraznitve želodca se dajo lažji primeri zdraviti z dieto in izplakovanjem želodca, v težjih primerih je treba želodcu z operacijo nov izhod. Ohlapeli želodec zdravimo z omejitvijo količine tekočin, ki jih spravljamo v manjših množinah, s kuro za odelitev in z opornimi moderci za želodec.

Katoliški Slovenci, podpišite svoj list "Amerikanski Slovenec"!

KASPAR AMERICAN STATE BANK

Odpriča ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne.

1900 Blue Island Avenue

Chicago, Illinois

Ta banka je članica Federal Deposit Insurance Corporation

Pri nas si lahko najamete
Varnostno shrambo

Kaspar American Safe Deposit Co. of Chicago

RAZNOTEROSTI

MUSSOLINI BO BAJE IZPREOBRAČAL HITLERJA

Grad Gandolfo, Italija. — Kakor se neuradno poroča iz papeških krogov, bo Mussolini ob svojem obisku v Nemčiji prihodnji teden vršil nekako misijonsko vlogo, da pripravi Hitlerja k pameti in ga pregovori, naj preneha s svojim nesmiselnim bojem proti katoliški cerkvi. Papež bo namreč izročil Mussoliniju, kakor se ugotavlja, nekako spomenico glede položaja katoliške cerkve v Nemčiji, katero bo vzel Mussolini s seboj na obisk k Hitlerju. Seveda je malo verjetno, da bi Mussolini opravljal to posredovalno delo med papežem in Hitlerjem iz kake verske gorečnosti; saj se še spominjamo ostrih bojov, ki jih je imel pred nekaj leti z Vatikanom. Tedaj pa je končno Mussolini uvidel, da ni posebno pametno, biti v sporu s tako močeno ustanovo, kakor je katoliška cerkev, in je iz političnih ozirov popustil. Iz enakih ozirov bo zdaj skušal svojega bratca in zaveznika Hitlerja pripraviti k podobnemu koraku.

S PETROLEJEM GASILI OGENJ

Greenville, Ala. — Malokdo je še slišal, da se petrolej lahko uporabi za gašenje požara, in ravno tega sredstva pa so se pretekli tork poslužili v nekem bombažnem skladišču v tukajšnjem mestu. Ogenj se je vnel v devetih balah bombaža in načelnik gasilcev je zahteval petroleja, s katerim so nato prepočili bale. To početje se je razložilo na sledeči način: Voda ne more prodreti skozi goreči ogenj v notranjost bale, ker se prej izpremeni v paro; pač pa je petrolej zmogel tega in, med tem, ko zmogel bale znotraj, se ne užge, ker ne pride kislec do njega.

DEČKU SE KOSTI OKREPILE

Chicago, Ill. — Pred desetimi leti se je zdelo, da ni za Wm. J. Luedkeja, ki je bil tedaj star 9 let, nikakih izgledov, da bi mogel kdaj voditi samostojno življenje. Deček je imel namreč tako krhke kosti, da si jih je zlomil ob vsakem malem padcu. S kostmi, zlomljenimi na 35 mestih, je bil tedaj oddan v neko bolnico. Zdravnik dr. Moore pa se je za dečka zavzel, da mu okrepi kosti. Dajal mu je velike količine ribjega olja, ga postavil na solnce, kadar je bilo mogoče, ter ga obenem zdravil z vijolič-

FARMO NA PRODAJ

V prijazni Slovenski naselbini v Naylor, Missouri, 25 akrov zemlje z vsem potrebnim poslopjem hiša je 5 sob z elektriko, prostor je pripraven za gasoline station, ali kakšno drugo trgovino. Ker je v mestu in na highway v okolici je veliko Slovencev. Proda se za gotov denar, ali pa tudi v zameno za hišo ako kateri želi več pojasnila naj piše na:

MARK STARC
546 — 5th Ave.
Des Plaines, Ill.

nimi žarki. Fant je v resnici postal popolnoma normalen in se je zdaj odločil, da bo študiral za zdravnika.

SLEPEC VODI AVTO

Slep mož, ki ima že deset let dovoljenje za šofiranje, vodi svoj voz, kolesari — in ni še nikoli doživel nezgode.

O tej stvari piše londonski kirurg dr. J. Myles Bickerton v neki zdravniški reviji. Mož, za katerega gre, je že od rojstva slep in dobiva tudi predpisano javno podporo. Dejstvo je, da mož na eno oko sploh nič ne vidi, na drugo pa samo slaboten sij. Poseben žepni teleskop, ki je vdelan v naočnike, pa korigira njegov vid toliko, da more brez nevarnosti šofirati in kolesariti. Dejstvo pa se ne da utajiti, pravi dr. Bickerton, da vozi v Londonu avtomobil oseba, ki je uradno priznana za slepo. Prometno ministrstvo je izjavilo, da oficialno tej stvari ničesar ne ve. Če bi pa dobili osebo, ki je uradno spoznana za slepo, pri krmarenju avtomobila, tedaj bi jo morali prijeti zavoljo zlorabe vozaške izkaznice.

ŽUŽELKA MU POVZROČILA SMRT

Chicago, Ill. — Med tem, ko je bil na počitnicah v Wisconsinu pred tremi tedni, je 32 letnega Arth. Henryja 2051 W. 13th St. pičila neka žuželka. Razvila se je infekcija, kateri je zadnje sredo sledila smrt.

Izšel je KOLEDAR "AVE MARIA"

za leto
1938.

STANE 50c.

Dobi se pri zastopnikih lista "Ave Maria" ali pa direktno od:

"AVE MARIA"
Lemont, Ill.

ZDAJ JE ČAS!

Da si izberete dom, ki bo odgovarjal vašim potrebam.

Mi vam nudimo sledeče hiše, da si jih ogledate. Naslovi so vam na razpolago. Pridite v naš urad za vsa pojasnila.

1. LESENA HIŠA z 4 sobami na 22nd Pl., blizu cerkve...\$1,800.00
2. ZIDANA in deloma LESENA HIŠA z 6 sobami na 23. cesti, samo\$2,100.00
3. DVOJNA HIŠA Z OPEKE, na dveh lotih na Coulter Street, samo\$3,450.00
4. DVONADSTROPNA ZIDANA HIŠA, z trgovino in dvema rentoma\$3,350.00
5. TRINADSTROPNA ZIDANA in deloma lesena hiša, trije renti po 4 sobe, na 21st Pl....\$3,900.00
6. NA VOGALU 21st Place in Damen avenue. Sedanja najemna na mesec \$72. Cena.....\$5,500.00
7. ZIDANI BUNGALOW z 6 sobami v Berwynu.....\$7,650.00
8. TRINADSTROPNA HIŠA na vogalu, ki ima 8 rentov. Ta hiša z sedanjo ceno se bo s samo najemino splašala v sedmih in pol letih. Pogledite to hišo.

Vse navedene hiše in posestva in še mnogo drugih ima zdaj na prodaj zemljiška realitetna firma

EMIL A. BASENER,
na 2116 W. Cermak Road,
V CHICAGO.

Zglasite se v uradu imenovane firme in vprašajte za slovenskega prodajalca in zastopnika MR. FRANK P. KOSMACH, ki je v realitetni trgovini že skoro 25 let v tej okolici, pri zgoraj imenovani firmi.

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

XXIV.

OREL IN LISICA.

Margareti se je zdelo, da ji je življenje zastalo, komaj da je dihala —.

Veseli pevec je bil — njen soprog. Tudi Chauvelin ga je čul. Pogled mu je šinil k vratom in hlastno si je spet djal širokokrajni klobuk na glavo in si ga potisnil globoko na lice.

Glas je prihajal bliže. Za trenutek je pograbila Margareto divja želja, da bi planila iz svojega skrivališča po stopnicah in mimo Chauvelina ven iz sobe ter zaklicala drznemu pevcu, naj beži, beži, dokler še ni prepozno.

Pa premagala se je še o pravem času. Chauvelin bi jo dohitel še preden bi prišla do vrat, in kdo ve, če ni imel kje čisto blizu svojih pomočnikov —. Njena prenašalnost bi pognala v smrt njega, ki mu je hotela rešiti življenje.

Sedaj je bil glas trdo pri vratih. Vrata so se odprla in smrtna tihoča je zavladala. Margareta ni videla vrat iz svojega skrivališča. Pridrževala je sapo in krčevito premišljevala, kaj se je zgodilo.

Percy Blakeney je sam opazil "duhovnika", ki je sedel pri mizi. Par sekund se je obotavljal in — nato ga je Margareta videla stopiti proti sredini sobe.

"Hej —!" je zaklical veselo in dobrovoljno. "Ni nikogar doma? No, stari Brogard, kje tičiš?"

Bil je oblečen kakor ga je videla večeraj zjutraj odhajati iz Richmonda. Jahalne hlače je nosil, visoke škornje, zavahane čez kolena, in suknjo v neoporečno zadnji pariški modi. In gizdavo, kakor je bila njegova navada, je tiščal svoj zlato obrobjeni monokel na oko. Izgledal je, kot bi šel na vrtno veselico k waleškemu princu, ne pa na smrtnonevarno pot prav v sredino svojih najhujših sovražnikov.

Obstal je sredi sobe. Margareti je prenehalo biti srce, okamenela je od strahu. Vsak trenutek je mislila do bo Chauvelin dal znamenje, v sobo bodo planili vojaki —. In tedaj bo pohitela doli k njemu, branila ga bo s svojim telesom, umrla bo z njim, v njegovem naročju —.

Malo je manjkalo, da mu ni zakričala: "Beži, Percy, beži —! To je Chauvelin, tvoj sovražnik! Beži, dokler ni prepozno —!"

Pa ni imela časa niti da bi usta odprla. V tistem hipu se je namreč zgodilo nekaj nečuvnega —.

Blakeney je povsem mirno korakal proti mizi, dobrodušno plosnil "duhovnika" po hrbtu in zateglo povedal s svojim nosljajčim bebastim glasom:

"E-hm, preklicana reč ti —! He he he, — gospod Chauvelin —! Nisem mislil, da bom vas tukaj našel — he he he!"

Chauvelin se je tako hudo prestrašil, da se mu je zaletela juha, ki si jo je pravkar prinesel v usta. Njegov suhi obraz je temno zardel in le silno kašljanje je rešilo mogočnega zastopnika francoske republike, da se ni zadušil na žlici nedolžne juhe.

(Dalje prihodnjič)

ŠIRITE AMER. SLOVENC

GOLOBJA POŠTA

Že davno prej, nego so ljudje iznašli telegram ali telefon, so imeli razna druga sredstva za hitro prenašanje poročil. Najboljša poročevalna sredstva so imeli najbolj divji narodi v Afriki, namreč svoje znamenite bobne, ki so oddajali poročila točno in z neverjetno hitrostjo stotine kilometrov na okoli že mnogo prej, kakor so civiliziranci poznali Morseove znake ali poročanje z zastavicami ali z lučjo.

Se starejša pa je golobja pošta, ki jo omenja neki judovski pesnik iz desetega stoletja. Tudi španski potovalec Pero Tafur govori v svoji knjigi "Potovanja in doživljaji", kako je večkrat videl v letih 1485—1489 golobe, ki so prenašali razna pisma. Pozneje pa, in prav do današnjih dni, so ostali golobje skoro edini prenašalci važnih vesti ob času vojska iz enega tabo-

ra v drugega. Med svetovno vojno je nekemu golobu celo uspelo s posebnim aparatom fotografirati sovražne postojanke.

Kako pa je mogoče, da golob pride lahko nezmotljivo v pravi kraj, je še danes uganka. Toliko vedo, da imajo ptiči čudovito razvit čut za najdenje kraja, v katerem so del časa živeli. To so pa ljudje že davno vedeli, vsaj takrat že — pred 1000 leti — ko so začeli uporabljati prve golobe za pismo.

NOROST TUDI STAROSTI NE PRIZANESE

Marysville, Kans. — Mr. in Mrs. Bennett sta po 52 letnem skupnem življenju dobila pred sodiščem zdaj dovoljenje za ločitev. Oba sta stara po 84 let in ženska pravi, da je mož postal ljubosumen na njo, češ, da se potepa z drugimi moškimi.

Pisano polje

J. M. Trunk

Vatikan in komunizem.

Res bi bilo čudno, ko bi bil vatikan s komunizmom pri isti mizi, nekako v zvezi, da si vatikan pri vsaki priliki opozarja na nevarnost in zmoto komunističnega naziranja. Ta vtis so nekateri dobili povodom obiska kardinala Pacellija na Francoskem. Ko se je zdelo vse skupaj nekaterim velika zagonetka, sem bil mnenja, da bi bilo treba vedeti, kaj je kardinal govoril, in če ni bilo najmanj kajkega nesporazumljenja, napakega tolmačenja njegovih besed itd. Vidim to, kar je pisal v zadevi komunističen list L Humanite. Stvar je precej vsakdanja, ako smem take izjave tako imenovati, in tudi umljiva.

Sedanja vlada na Francoskem je močno levična, ampak vsaj napram katoliški cerkvi še ni pokazala sovražnega stališča. Umevno torej, da tudi vatikan vladi ne bo nasproten. Na drugi strani se javlja med Francozi zoper to hudo levično vlado neki fašizem, ki spravlja v svoje območje del francoskih katolikov. Vatikan je imel enako vsaj z nekimi katoliki hude težkoče, ker so ti katoliki posebne glave. Noben fašizem ni tak, da bi ga vatikan mogel odobravati, in če se nagiba na stran katkega fašizma, pride to le od tega, ker je manjše zlo, ako je naperjen fašizem zoper zlo komunizma. To je oportunistično, pa ni načelno stališče. Francoska vlada ni komunistična, bori se pa zoper pojave francoskega fašizma, naravno torej, da je ta vlada odobraval obisk kardinala Pacellija, in kardinalove besede so cikale na zlo fašizma, ker na Francoskem zdaj še ni pravega komunizma. Dalje so francoski komunisti posebna skupina, in skušajo utrditi svoje postojanke. List L Humanite je smatral besede kardinala, kakor bi bilo v prid komunizmu, in od tod ugodna pisava o vatikanu.

Vihar pa je zapihal zoper stališče vatikana napram sedanjim razmerom na Francoskem od strani nemškega nazizma in fašizma. Zoper povsem umevno. Hitler davi vatikan, in če Francozi slovesno in uradno sprejemajo vatikanskega zastopnika, bo ta nemški fašizem lačjal zoper ta vatikan.

Kdor je torej dobil vtis, kakor bi bil vatikan za komunizem, je dobil ta vtis iz vatikanu sovražnih nemških virov, dasi je imel tudi list L Humanite prevelike oči radi zgoraj navedenih razlogov. Kjer komunisti niso na moči, se silno dobrikajo katolicanom, saj je Moskovski kongres naravnost tako točko sprejel v svoj program.

"Naprej", glasilo slovenskih komunistov v Ameriki, udari pri ti priliki na isto struno, ko v zadevi kardinala Pacellija piše: "Po našem mnenju bi se mi Slovenci v Ameriki morali iz tega članka učiti, kako je treba katoliškim množicam olajševati preorientacijo v protifašistično smer, kako je fašizmu mogoče odvzeti veliko podporo, ki jo danes uživa s katoliške strani". Katoliškim množicam res ni treba nobenega fašizma, ko ga kje podprejo, je to le taktična poteza zoper še hujši komunizem, najmanj pa je treba tem katoliškim množicam komunizma, ker ta se jim dobriča, ko še ni pri moči, pa jih takoj zadavi prav temeljito, ko pride do moči, kakor pričajo požgane cerkve in ubiti v komunistični Španiji in najbolj v "raju" tam v hvalisani Rusiji.

Vatikan, kot reprezentant katoliškega mišljenja, je za pravično demokracijo. Kjer je ta nemogoča radi komunizma ali fašizma, ne odobrava niti prvega, niti drugega, pač pa je taktično za manjše zlo, kadar ni druge poti, načelno pa odklanja oba, fašizem in komunizem.

Tako in edinole tako je z zadevo kardinala Pacellija na Francoskem.

Nezgoda

Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je neki tovorni avto zavozil v konja Srečka Overšaka iz Sp. Porčiča. Oba konja sta nesposobna za vsako delo in tako trpi Overšak nad 2000 dinarjev škode.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817,
CHICAGO, ILL.

Naročila za stenski koledar za l. 1938

bomo sprejemali do 1. novembra 1937.

Veliko veselje

naredite domačim v starem kraju, če jim za noveletni dar pošljete stenski koledar "Amer. Slovenca za leto 1938.

Da bo mogoče ustreči vsem, zato oglašamo stenski koledar za leto 1938, že v naprej. Tiskali jih bomo le toliko, kolikor jih bo naročenih v naprej.

Pošljite naročilo za stenski koledar pravočasno, do 1. novembra 1937. **20c** Koledar stane s poštnino vred kar pošljite v znak ali v gotovini na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

Velikanska razprodaja

Novih in nazaj sprejetih avtomobilov v Chicagi

je zdaj v teku v U. S. Auto Finance Co. 1340 W. 63rd St.

Nikjer na svetu ne najdete take izbire najnovejših vzorcev po tako smešno nizkih cenah.

Vsak izdelek avtomobila je tukaj zastopan — drug ob drug — nad 300 kar — 1937 in 1936 — Buicks, Cadillacs, La Salle, Oldsmobiles, Pontiacs, Chevrolets, Chryslers, De Sotos, Dodges, Plymouths, Fords, Nashes, Lafayettes, Studebakers, Hudsons, Terraplanes, Willys, Packards.

PRIMERJAJTE — IZBERITE TISTO, KI VAM NAJBOLJ UGAJA IN PRIHRANITE VEČ KOT POLOVICO.

Samo pomislite, popolnoma nov avto za samo \$395 — z 90 dnevno garancijo in 10 dnevno poizkušno vožnjo.

Imamo tudi preko 200 starih modelov kar, popravljenih in garantiranih, 1933, 1934, 1935 — Fords, Cadillacs, Buicks, Oldsmobiles, Lincolns, Chryslers, Packards, Pontiacs, Plymouths — za nič več kakor \$45.

NE ODLAŠAJTE — PRIDITE K NAM DANES ALI V NEDELJO.

MI ABSOLUTNO GARANTIRAMO, DA VAM PRIHRANIMO DENAR.

Mi smo največja avtomobilska finančna družba v Chicagi — nad 20 let v biznesu.

NE POTREBUJETE GOTOVINE — SPREJMEMO STARI AVTO KOT PRVO PLAČILO — PREOSTANEK V MALIH OBROKIH DO 2 LET.

Odpri imamo vsak dan do 10. zvečer in odpri to je ves dan ob nedeljah.

U.S. AUTO FINANCE CO.

1340 West 63rd Street

Chicago, Illinois

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHIŠTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznano da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmerne cene in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z napravami, nad 5000 pogrebom smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd St.
CLEVELAND, OHIO

Telefon: Henderson 2088

V naši pekarni

FRANK FOLTYN

DOMAČA PEKARNA

1854 W. 21st Pl., Tel. Canal 5481 Chicago, Ill.

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!